

Wojewoda: organ samorządu nie jest uprawniony do dookreślania czy tworzenia dodatkowych przesłanek umarzania, odraczania czy rozkładania na raty należności cywilnoprawnych.

Wojewoda Śląski w ramach prowadzonego nadzoru nad działalnością podległych mu jednostek, zweryfikował brzmienie uchwały podjętej przez radę powiatu. Przedmiotem aktu było określenie szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania, rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających temu powiatowi lub jego jednostkom organizacyjnym. Do podjęcia uchwały tego rodzaju, rada powiatu jest upoważniona na mocy art. 59 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, który poleca sprecyzowanie takich zasad w przypadkach, kiedy ewentualna ulga stanowiłaby pomoc publiczną. Ponadto, do obowiązków jednostek samorządu terytorialnego należy wskazanie organu lub osoby uprawnionej do udzielania takich ulg.

W badanej uchwale rada powiatu określając powyższe warunki, posłużyła się jednak kryteriami zbyt dalece modyfikującymi ustawowe upoważnienie. W jednej z części aktu, możliwość przyznawania ulg uzależniła od "uzasadnionych względów społecznych lub gospodarczych", a w szczególności "możliwości płatniczych" dłużnika lub zobowiązanego. Zgodnie z art. 59 ust. 1 u.f.p. umorzenie czy odroczenie należności mających charakter cywilnoprawny, może nastąpić tylko w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem dłużnika lub interesem publicznym. Pojęcia te są dość nieostre i mają charakter tzw. klauzul generalnych. Ich ocenianie ma odbywać się wyłącznie w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy i wyklucza uznaniowość organu rozstrzygającego.

Wojewoda powołał się w tym miejscu na wyrok NSA (sygn. I GSK 235/21), z którego wynika, że jedyne przypadki, w których można zastosować ulgi polegające na umorzeniu oraz odraczaniu lub rozłożeniu na raty spłaty należności cywilnoprawnych, znajdują się w art. 59 ust. 1 u.f.p. Nie istnieje natomiast ustawowa delegacja do uściślenia czy rozszerzania przesłanek przyznawania ulg przez jednostki samorządu terytorialnego.

W konsekwencji uznano, że rada powiatu dopuściła się przekroczenia zakresu upoważnienia ustawowego. Poskutkowało to stwierdzeniem częściowej nieważności uchwały.

Rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Śląskiego z 17 stycznia 2025 r. (sygn. NP.11.4131.1.16.2025)

Źródło: [Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego](#)